Liikenne- ja viestintävaliokunta 29.09.2016 klo 12:00 / E 69/2016 vp / Asiantuntijapyyntö

DIMECC Oy kiittää kohteliaasti mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja esittää kunnioittavasti seuraavaa:

1. Euroopan teollisuuden digitalisointi – Täysi hyöty digitaalisista sisämarkkinoista; KOM(2016) 180 lopullinen;

Digital Single Marketin (DSM) perusteet ja tavoitteet ovat oikeat ja hyvin linjassa sen kanssa mitä myös suomalaisen teollisuuden tarpeet ovat. Esim. palveluliiketoiminnan nostaminen esiin ja mahdollistaminen on juuri sitä mitä teollisuutemme tavoittelee. Teollisuuden digitalisaatiopainotusta puolustaa myös se, että digitaalisuus muuttaa liiketoimintaa alustatalouden suuntaan. Kuluttajapuolella alustataloutta hallitsevat amerikkalaiset alustat (Google, jne.) joten Euroopan tulee valita ne alueet, jossa se voisi nousta vastaavaan asemaan, eikä kopioida samaa, mitä isot globaalit jätit jo tekevät. Teollisuuden digitalisointi on alue, jossa voimme oikein toimien nousta tähän asemaan.

Hankkeessa on linjattu myös tärkeimmät alueet digitalisaation ajaman arvonlisäyksen osalta (tuotteet, prosessit, palvelut ja liiketoimintamallit), jotka nousivat esiin myös DIMECCin tuoreen strategisen tutkimusagendan valinnoissa. Ylätasolla nämä kategoriat ovat oikein, mutta Suomen kannalta on oleellista huomioida teollisuutemme erityispiirteet. Esim. tuotteissa ei tulisi antaa liikaa valtaa vain autoteollisuudelle vaan huomioida myös Suomelle tärkeät alueet (piensarjatuotanto, jossa tehdään pitkän elinkaaren ratkaisuja vaativiin olosuhteisiin ja tässä liiketoiminnassa painotus on voimakkaasti palveluliiketoiminnassa).

Perusteet ja tavoitteet ovat siis oikeat, mutta haaste DMS:ssa on tavoitteiden toteuttaminen. Siihen liittyy seuraavia erityishuomioita:

1. Nopeus on tärkein tekijä. Nopeutta voidaan saada esim. rakentamalla toimintaa parhaiden jo olemassa olevien rakenteiden ja toimintojen varaan.
2. Todellisen muutoksen saaminen vaatii teollisuuden sitouttamista ja tässä aidosti uudistavia ja teollisuusvetoisia HUBeja tulisi käyttää. Riski EU:n Digital Innovation Hub –toteutuksessa on se, että sellaisia perustetaan hallintolähtöisesti. Tällöin koko tavoitteelta putoaa pohja, koska yritykset eivät sitoudu hallintoon vaan menestykseen. Nyt on todettu, että EU-koordinointi tapahtuu cPPP:den kautta, mutta voidaan kyseenalaistaa ovatko nämä aidosti uudistavia vai vain etabloitujen arvoketjutoimijoiden paikka turvata omaa agendaa. Olisi syytä siirtyä sellaiseen koordinaatioon, joka ei nojaudu julkisen sektorin toimijoihin. cPPP:ssä ei ole suomalaisia yrityksiä mukana useasta syystä, mikä tarkoittaa että Suomen tarpeita ja osaamista ei välttämättä kuulla. Jotta Suomella olisi tässä asema, niin perinteisiin hakujulistuksiin ja lobbaukseen perustuvan cPPP:n sijaan DIMECCin tapaiselle aktiivisen PPP-mallin toimijalle tulisi turvata asema tässä HUB-edustuksessa.
3. Palveluliiketoiminnan alueelle ei ole olemassa tarpeeksi voimakasta PPP:tä vaan se jää perinteisen tehostamisen varjoon. ECSELissä näkyy

myös se, että pilotit ovat komponenttitasolla (mikä on helppoa) eikä tarpeeksi painoa tule systeemitason hankkeille, jotka kuitenkin ovat sen suuremman arvon tuojia tulevaisuudessa.

4. SME:t ovat tärkeitä, mutta kaikki eivät ole kyvykkäitä kasvamaan. Valitsemalla SME-aktiviteetteihin oikeasti parhaat ja kehittyvät SME:t voidaan saada vaikutusta aikaan. Tässä valinnassa HUBit voisivat auttaa (kaikkia ei saada kehittymään millään ja osa kuolee pois). On siis valittava myös SME:tä kirittävien ja kehittävien suurten yhtiöiden mukanaolo systeemisissä innovaatiohankkeissa.
5. On todettu aivan oikein, että EU ei voi tehdä kaikkea vaan vaatii kansallisia toimia. Tässä I4MS on nostettu esiin, mutta sen tehokkuus ei välttämättä ole vaaditulla tasolla vaikuttavuuden maksimoimiseksi. Siellä on ollut liian tekninen ICT-fokus, ilman asiakastarvefokusta. Lisäksi ne ovat pientä ja hajanaista toimintaa, jolla ei ole näkyvissä selkeää tiekarttaa. Tulisi tehdä valintoja ja huomioida myös mitä muita kansallisia keinoja on ja miten niitä voisi tukea. I4MS-hubien rakentaminen alkaa liian tyhjästä, on hallintolähtöistä ja perustuu sellaiseen kilpailun ymmärtämisen logiikkaan, jolla kriittistä massaa ei koskaan voida saavuttaa. Kriittinen massa taas on tärkeätä, jotta syntyy edes jonkinlainen houkuttavuus ja tilastollinen menestyksen kumulaatio.
6. Regulaatio ja datahallinnan aktiviteetit ovat oikeansuuntaisia, mutta käytännön implementoinnin osalta on vaikea tätä kommentoida tässä vaiheessa.
7. Osaaminen on oleellista ja siellä nimenomaan koko työvoiman (eikä vain yliopiston/koulutusjärjestelmän) digitaalisten taitojen mahdollistaminen. Tämä on jäsenmaiden asia, mutta voisiko tähän tulla suosituksia tms. jotta jäsenmaat saadaan liikkeelle?

Suomelle tavoitteet ovat siis ok, mutta tärkeätä on saada aktiviteetit toteutukseltaan järkeviksi. Nykymuotoisessa paperissa on se riski, että hyvät tavoitteet pilataan tehottomalla toteutuksella.

2. Eurooppalainen pilvipalvelualoite – Kilpailukykyisen tieto- ja osaamistalouden rakentaminen Eurooppaan; KOM(2016) 178 lopullinen;

Eurooppalaiselle tutkimusyhteisölle pitää rakentaa entistä parempi harmonisoitu pilvi- ja suurteholaskentainfrastruktuuri, jotta voidaan tehdä tiedettä. Toisessa ja kolmannessa vaiheessa infra annetaan julkisen sektorin ja teollisuuden käyttöön, tässä järjestyksessä.

Suomen lausunto asiaan liittyen on erittäin hyvä, koska se nostaa esille tarpeen tukea yhteiskunnan digitalisaatiota laajemmin ja yksityiskohtaisemmin kuin vain lausumalla termit "tutkimus", "julkinen sektori" ja ”teollisuus”.

Suomen lausunnossa on yksi keskeinen puute: Kvanttilaskennan (https://en.wikipedia.org/wiki/Quantum_computing) käytännön koetoiminnalle ei anneta sitä painoarvoa, joka sille kuuluisi. Kvanttilaskenta on muuttamassa koneellisen laskennan paradigmaa merkittävästi. Meneillään on kova kilpajuoksu siitä, kuka saa tämän alueen laskimet toimimaan nopeimmin. Onnistuessaan

kunnolla tämä tarkoittaa myös sitä, että käytännössä kaikki nyt käytössä olevat tietojen salausmenetelmät saadaan murrettua.

Wikipedian sanoin:
Both practical and theoretical research continues, and many **national governments and military agencies** are funding quantum computing research in an effort to develop quantum computers for **civilian, business, trade, environmental and national security purposes**, such as cryptanalysis

Tälle soisimme hieman enemmän painoarvoa Suomen lausunnossa.

3. EU:n sähköisen hallinnon toimintasuunnitelma 2016–2020. Hallinnon digitalisaatiokehityksen vauhdittaminen; KOM(2016) 179 lopullinen

Ei kommentoitavaa

4. Tieto- ja viestintätekniikan standardointiprioriteetit digitaalisilla sisämarkkinoilla; KOM(2016) 176 lopullinen

Ei kommentoitavaa

Tampereella 26.9.2016

Harri Kulmala
Toimitusjohtaja
DIMECC Oy